

Certificering van grond uit grootschalige projecten

Auteurs:

Drs. ing. R.J. Louws

Is vanuit de Adviesgroep Bodembeheer van Iwaco werkzaam bij het Grond- en Reststoffencentrum van de Projectorganisatie Betuweroute. Tel. 030-2398628; rj.louws@br.railinfrabeheer.nl

Ir. J.A. Groen

Is vanuit de Divisie Grote Projecten van Holland Railconsult werkzaam als projectleider Bodemkwaliteit van de Projectorganisatie Betuweroute.

Op initiatief van de Projectorganisatie Betuweroute is een nationale beoordelingsrichtlijn (BRL) ontwikkeld om grond uit grootschalige projecten te voorzien van een erkende kwaliteitsverklaring in het kader van het Bouwstoffenbesluit. De Projectorganisatie Betuweroute is de eerste projectorganisatie in Nederland met een dergelijk certificaat welke een aantrekkelijk alternatief vormt voor het Actief Bodembeheer.

Inleiding

De Betuweroute is momenteel Nederlands grootste bouwproject. Bij de aanleg van deze spoorlijn zal ca. 11 miljoen kubieke meter grond worden verzet. Het merendeel van de vrijkomende grond zal worden hergebruikt. Hiervoor heeft de Projectorganisatie Betuweroute (verder Betuweroute genoemd), vooruitlopend op de Ministeriële Vrijstellingsregeling Grondverzet, op basis van het toenmalige Interimbeleid van de provincies, eind jaren 90 bodemkwaliteitskaarten opgesteld.

Invoering Bouwstoffenbesluit

Het merendeel van de vrijkomende grond bij de Betuweroute wordt boven het maaiveld toegepast. Door de invoering van het Bouwstoffenbesluit (Bsb) op 1 juli 1999 was het voor het bevoegd gezag onduidelijk welk regime hierop van toepassing was. In overleg met de betrokken provincie en gemeenten heeft de Betuweroute besloten om naast de bodemkwaliteitskaarten de grond te voorzien van een erkende kwaliteitsverklaring in het kader van het Bsb. Voor een erkende kwaliteitsverklaring kan worden gekozen uit partijkeuringen of certificering. Omdat partijkeuringen een tijdrovende en kostbare aangelegenheid zijn heeft de Betuweroute ervoor gekozen haar vrijkomende grond te certificeren. Hiervoor moest een nieuwe nationale Beoordelingsrichtlijn (BRL) in het leven worden geroepen. Een BRL is een document waarin alle proces- en producteisen op een toetsbare wijze zijn opgenomen. Op 5 maart 2001 is deze BRL met nummer 9330 en de titel; "De milieuhygiënische kwaliteit van grond uit grootschalige projecten" definitief vastgesteld. Hierdoor kan de BRL overal in het land worden toegepast.

Certificering

De BRL 9330 biedt de mogelijkheid om bodemkwaliteitgegevens, verkregen door bodemonderzoek in het kader van de wet bodembescherming, om te zetten naar Bsb-categorieën. Dit dient op een zogenaamde Verwachtingswaardenkaart te worden aangegeven. Na controle van de verwachtingswaardenkaart door middel van een steekproef van in-situ partijkeuringen en de overige eisen uit de BRL door een certificatie-instelling, kan men worden toegelaten tot certificering. Om het certificaat te behouden dienen periodieke controles van de grond en het kwaliteitssysteem uitgevoerd te worden door, door de Minister van VROM aangewezen instellingen. Inmiddels is de Betuweroute geslaagd voor het toelatingsonderzoek en zal zij haar vrijkomende grond binnen afzienbare tijd met een NL-Bsb-certificaat kunnen gaan toepassen en afzetten.

De keuze van het kader voor groot grondverzet

In onderstaande zijn de huidige kaders voor grootschalig grondverzet weergegeven.

Wettelijk kader

Vrijstellingsregeling Grondverzet
Bouwstoffenbesluit
Bouwstoffenbesluit
Bouwstoffenbesluit

Invulling

Actief Bodembeheer
Partijkeuringen
BRL 9330
Overige bewijsmiddelen

Om te bepalen welk kader het beste gebruikt kan worden voor de milieuhygiënische kwaliteitsborging van grootschalig grondverzet zijn een aantal aspecten van belang. De totale omvang van het grondverzet en de hoeveelheid die buiten het projectgebied moet worden afgezet moeten bekend zijn. In figuur 1 zijn de relatieve kosten van de verschillende kaders als functie van de projectgrootte weergegeven. Bij grootschalig grondverzet zijn Actief bodembeheer en de BRL 9330 het meest gunstig. In figuur 2 zijn de overeenkomsten en verschillen tussen de BRL 9330 en het Actief bodembeheer schematisch weergegeven. Bij de Betuweroute is de omvang van het grondverzet en de hoeveelheid grond die extern wordt afgezet dusdanig dat certificering gunstiger is dan Actief bodembeheer.

De BRL 9330 eist dat men volgens veel vastgelegde procedures en richtlijnen werkt. Gebleken is dat het kwaliteitsysteem van de Betuweroute (NEN-ISO-9001) naadloos aansluit op de eisen van de BRL 9330. Zonder dit kwaliteitsysteem zou het certificeringsproces aanzienlijk meer inspanning hebben gevergd.

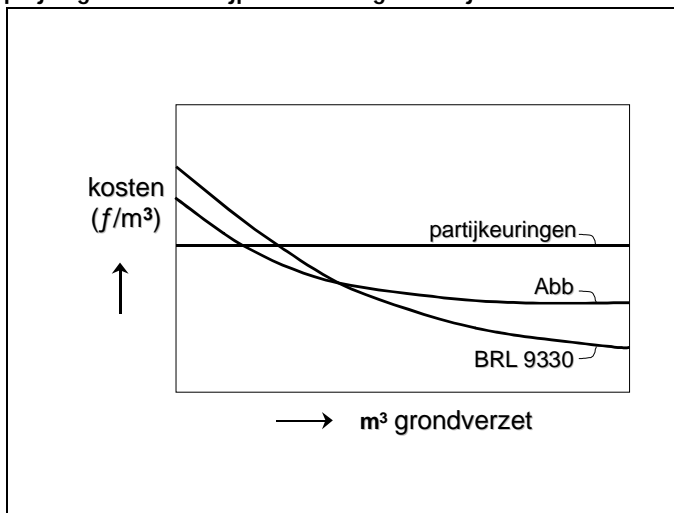
Tot slot

Met de BRL 9330 is voor grootschalige projecten een praktische invulling gegeven aan het gat tussen het Bsb en de Ministeriële Vrijstellingsregeling Grondverzet. Gezien de vele voordelen van een Bsb-certificaat boven een bodemkwaliteitskaart en de trage ontwikkeling van richtlijnen voor Actief bodembeheer ligt het voor de hand dat de BRL 9330 op korte termijn veel zal worden toegepast.

Meer informatie

<http://www.betuweroute.nl/bodemonderzoek>.

Figuur 1. De relatieve kosten van partijkeuringen, actief bodembeheer (Abb) en de BRL 9330 als functie van de projectgrootte. De snijpunten in de grafiek zijn onder meer afhankelijk van de bodemkwaliteit en het kwaliteitsysteem.

Figuur 2. Overeenkomsten en verschillen tussen Actief Bodembeheer en de BRL 9330.

